

kor glede žita in strošnic. — Ta naredba je, milo rečeno, skrajno trdosrčna, kajti izdana je bila, ne da bi se bilo poprej prebivalstvo preskrbelo s krompirjem, ki je vendarle glavni živež zlasti revnejših slojev, ki so sedaj obsojeni na gladovanje!

Zivila s kmetov se smejo prinašati v mesto. C. kr. urad za ljudsko prehrano je razveljavil one izvozne prepovedi živil, ki so jih odredila okrajna glavarstva v lastnem delokrogu. Veljavne ostanejo le one prepovedi za izvoz, ki so jih odredile deželne oblasti, osrednja mesta ali ki so izšla glasom naredb.

Za 5 vinarjev — 3 jajca. Kmetje se zelo čudijo, od kod jemljejo meščani toliko tobaka, ko vsak dan prihajajo na deželo kupovat živež, ki ga kmetje že za se nimajo dovolj in prinese vsak večasih kar cela zaloga tobaka s seboj. Če pa prideš v trafiko v mestu, je vedno ves tobak razprodan. Kmetjske trafike pa dobivajo za več občin skupaj komaj 100 komadov tobaka. — Pretekli teden v slovenjebistriški okolici kupoval pri naših kmetih vojaški dostojanstvenik osebno s svojim slugo jajca in je zahteval za 1 komad vojaškega tobaka, ki stane 5 vinarjev, kar 3 jajca! S tem izžemanjem našega ljudstva se boš bavila finančna oblast.

Rekviriranje sena. Mariborsko glavarstvo je povabilo za dne 3. septembra kmetjske zaupnike na sestanek, da se pogovorijo glede oddaje sena erarju. Ogromne množine se zahteva in sicer brezobzirno. Tekom enega meseca mora oddati samo mariborski sodni okraj 104 vagona sena. Kje ga le bodo kmetje vzeli? Posamezne občine morajo oddati naravnost neverjetno velike množine. Od hribovite občine St. Ilj se je n. pr. zahtevalo (po kakem ključu?) 350 meter-skih stotov sena. Po daljšem dokazovanju, da je to nemogoče, se je našim zastopnikom posrečilo znižati to množino na 200 stotov. Zakaj se ravno na Slov. Štajer napeti toliko bremen? Na Gornjem Štajerju, n. pr. v Muriški dolini, so imeli mnogo sena, tako tudi v zahodnem delu nemškega dela dežele. A povsod so vedeli okrajni glavarji braniti živinorejce, da jim ni treba oddati zadnje betvice sena, kot pri nas. Kakor izvemo, so kmetje mariborskega okraja pozvali cesarskega namestnika, grofa Clary-ja, naj jih štiti. Radovedni smo, ali bo imel kaj srca za našega kmeta.

Za čebelarje. Slovensko osrednjo čebelarstvo društvo in Ljubljani je ravnokar dobilo obvestilo, da je ministrstvo dovolilo za jesensko in pomladno pitanje čebel za vso Avstrijo 125 vagonov navadnega (obdačenega) sladkorja, ki se razdeli na vsa čebelarstva društva. Kdaj se bo sladkor dotil in koliko ga bo navedeno društvo dobilo, se objavi pozneje. Neobdačeni sladkor pa ministrstvo zlastno ne dovolj.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu te dni v pretekli dobi ni bilo skoro nobenega popraševanja po tujem hmelju. Le nekaj bal tujega hmelja raznih letnikov je bilo pokupljenih in sicer za 50—60 K za 50 kg. V Savinjski dolini se je ranega hmelja pridelalo zelo malo in tudi cene so take, da ne krijejo pridelovalnih stroškov, vsled česar bodo hmeljarji prisiljeni, opustiti še več hmeljskih nasadov.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 42—62 K, trdi 55—104 K, mehka deske 122—200 K. Popraševanje po mehkih deskah ter po hrastovem lesu je povsod zelo živahno.

Zopetno oddajanje kovin. Dne 25. junija 1917, št. 271 drž. zak. ter dne 24. julija 1917, št. 305 drž. zak., sta izšle glede nadaljnjega oddajanja raznih kovin v vojne svrhe zopet novi ministrski naredbi, ki natančno določujeta, kaj, kako in pa katerih cenah se bodo morale oddajati kovine. Prejemanje bo poverjeno zopet tvrdkam v Mariboru, Celju in drugih mestih. Vojna uprava poziva prebivalstvo Avstrije, da prostovoljno odda baker, bakrene zlitine, nikel in aluminij. Če se kovine prostovoljno oddajo, se kovine takoj plačajo; če pa se morajo še le odvzeti, je cena nižja in se plača še le pozneje. Glej inserat!

Karte za tobak. Za mesto Maribor se bodo v kratkem izdale karte za tobak. Predela se že v teku. — Za mestno gospodo se srbji, da dobi tobak, upamo, da glavar dr. Weiss potrebno ukrene, da bodo tudi kmetjski ljudje dobili dovolj tobaka.

Razne novice.

20 volov padlo v prepad. V Imstu na Tirolskem se je v noči od 27. na 28. avgusta odtrgal velik sneženi plaz in potegnil seboj v prepad hlev, v katerem se je nahajalo 30 volov. Do sedaj se še ni posrečilo priti do zasute živine.

Nepošteni vojaški uradniki. Dunajsko divizijsko vojaško sodišče je razpravljalo proti višjemu oskrbniku Makariusu iz Grada, proti oskrbnikom Edmundu Göttinger in Juliju baronu pl. Silbernagl iz Ptuja, proti višjim oficijalom Vladimirju Szutka, Francu Matiascu, Kamilu Reich, Jaroslavu Kodes, uradniku Ferdinandu Trocker, proti črnovojniku z enoletnim prostovoljskim znakom Rudolfu Mucchi in proti oficijalu Moricu Zeiner iz Dunaja. Glavni krivci so Leinweber, ki je pri zajtrku pregovoril svoje podrejene, da je zdaj prilika kaj prihraniti. In res so prodajali na škodo države moko, riž, oves, sardine itd. Zaslužili so Kodes 420.000 K, Leinweber 150 tisoč K, Matiassek 80.000 K, Szutka 42.000 in Reich 5000 K.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Italijansko bojišče.

Devetnajsti dan 11. soške bitke so se zopet bili težki krvavi boji. Pri kraju Madoni (na planoti Bajnsica-Sv. Križ) so trčile naše naskakovne čete pri prodiranju na gostovrstni sovražni napad in so ga ustavile. Štiri nadaljni napadi so bili odbiti. Gora Sv. Gabrijela je od zjutraj znova središče najhujše borbe. Sovražnik je vedno naskakoval skalnati vrh, kateri je opetovani padel v njegove roke in po naši slavni infanterije bil zopet priborjen nazaj. Boj, ki se na obeh straneh vrši z veliko trdovratnostjo, se do zadnje ure bje z nezmanjšano silo.

Pri Gorici je Italijan nekaterikrat brezuspešno napadal. Podvzetje naših čet pri Selu in Medgorju, ki je imelo namen popraviti našo postojanko, je na celi Kraški planoti izzvalo srdite spopade. Vsi sovražnikovi napadi so se izjalovili v vstrajnem zadržanju naših vojske preiskušanih kraških braniteljev. Sto italijanskih častnikov in čez 4000 mož je kot vjetnikov padlo v naše roke. Skupno število vjetih Italijanov od začetka sedanje bitke znaša 15.000 mož.

Laški letalci so zopet dvakrat napadli Trst.

Dogodki na morju.

V noči od 3. na 4. septembra je večje število sovražnih letal vrglo na Pulo kakih 100 bomb, ki so v mestu povzročile nekaj zasebne škode. Majhno skladišče slame izven mesta je pričelo goriti. Vojaške naprave so trpele le malo škode. Ubit ni nihče.

Vzhodno bojišče.

V ozemlju avstro-ogrskih čet nobenih posebnih dogodkov.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 5. septembra.

Bojevanje pri Rigi se razvija dalje. Trdnjava in mesto Dünamünde je zavzeto. Najtežji obrežni topovi (do 30,5 cm) so padli nepoškodovani v naše roke. Severovzhodno od Dvine je doseženo Vzhodno morje. Odsek livlanske reke Aa je prekorčen. Sovražnik se umika dalje proti severovzhodu.

Srdita borba za hrib Sv. Gabrijela.

Dunaj, 6. septembra.

Za hrib Sv. Gabrijela se vršijo strašno krvavi boji. Branitelji se še držijo. Na zahodni strani hriba leži najmanj 10.000 laških mrličev. Širi se grozen smrad.

Avstrijski P-čoln na delu.

Dunaj, 5. septembra.

Linijski poročnik vitez pl. Trapp je te dni s svojim P-čolnom v Sredozemskem morju potopil 5 velikih sovražnih parnikov z 30.000 tonami.

Riga in Trst.

Lugano, 5. septembra.

Švicarski vojaški strokovnjak Werner se čudi, ker Nemčija niti z mezcem ne gane, da bi pomagala Avstriji rešiti velevažno postojanko Trst. Če bi Nemčija tiste čete, ki jih je porabila pri Rigi, vrgla proti Lahom, bi bila nevarnost za Trst odstranjena. Dosedaj se baje ni bil poslan ne en polk iz Nemčije na italijansko bojišče.

Rusi izpraznil Dünamünde.

Berolin, 4. septembra.

Rusi so izpraznili trdnjavo Dünamünde ob plitvini ob obali. Hindenburgove čete korakajo v mesto.

Pomorska bitka ob danski obali.

Dne 1. septembra je prišlo pred Horas-Biffom ob danski morski obali do pomorske bitke med Angleži in Nemci. Bitke se je udeležilo 14 angleških in 4 nemške vojne ladje. Angleškim vojnim ladjam se je posrečilo pognati vse štiri nemške vojne ladje na plitvine ob obali. Nemške vojne ladje, takozvani iskalci min, so izgubljene. Visoki morski valovi pljusajo čez nje. Od posadke nemških vojnih ladij se je rešilo 100 mož na dansko obal, ostali del je pa uničen.

Dunaj, zavetišče židov. Število židov na Dunaju se množi tako strahovito, da ne bo več dolgo, ko se bo Dunaj smel imenovati židovska prestolica. Na dunajskih visokih solah je večina profesorjev in slušateljev židov in še celo na dunajskih srednjih solah študira več židovskih kakor pa kristjanskih dijakov. Tako n. pr. je študiral v preteklem šolskem letu na osmih dunajskih gimnazijah 2135 židovskih in samo 795 kristjanskih dijakov.

Zavarovanje vojnega posojila. Opozarjamo cenjene čitatelje na prilogo c. kr. avstrijskega vdovskega in sirotinskega sklada v Gradcu.

Dopisi.

Maribor. Naše mesto bo sezidalo v Melju ob Dravi pionirsko vojašnico. Potrebni svet je že nakupljen. — Umrli je dne 1. septembra 79letni Janez Gračner, vpokojeni nadsprevodnik južne železnice. Bil je vrl krščanski mož ter večletni predsednik Vincencijeve družbe pri slovenski župniji. Svetila mu večna luč!

Maribor. Okrajna sodnija v Mariboru prosi, da naj se oglasi isti mož pri okrajni sodnji št. 20, ki je bil dne 17. dec. 1916 iz trgovine Worsche poslan v trgovino gospe Ferner preje Holiček v Gosposki ulici, in ki je tam kupil obleko za 140 K in dne 31. dec. 1916 zimsko suknjo za 200 K.

Hoče. Šolska prireditel dne 19. avgusta je dobro uspela. Lepa svota se je pridobila s to prireditvijo za uboge solarje hočke sole.

Gornja Sv. Kungota. Črnovojnik Anton Kolarič je bil odlikovan z železnim križcem na traku hrabrostne kolajne in s Karlovim križcem na rdečem belem traku. Odlikovanec je zavežen Slovenec.

Gornja Radgona. Od svojih lastnih pristašev prisiljen je odložil očka Wratschko, dosedanji načelnik okrajnega zastopa, svoj mandat. Pri dne 28. avgusta vršeci se nadomestni volitvi je bil izvoljen njegov namestnik Oton Zorzini, tačas c. in kr. nadporočnik na fronti, za okrajnega načelnika, odstopivši Wratschko pa za njegovega namestnika. Čudno! Te volitve so se med drugimi udeležili na nasprotni strani sledoči gg.: Kreft od Sv. Jurija ob Ščavnici, Lovro Križanič, Zangl, bivši, od Slovencev obogate-li, sedaj zasebno živeči trgovec Franc Horvat, Matjašič, Jagerič, Kreml in Puhar. — Zvedeli smo, da namerava deželni odbor posredovati za oprostitev novoizvoljenega okrajnega načelnika Zorzinja. Temu pa se moramo res čuditi. Iz kakega vzroka pa je potrebna njegova oprostitev? Kmetov, starih črnovojnikov, nam pošljite domov!

Ptuj. Po Dravi je plavalo dne 23. avgusta mnogo čolnov. Med drugimi sta se peljala v majhnem čolniku tudi sina v Ptuj nameščenih častnikov. Po neprevidnosti sta zašla v velike valove na sredi reke, v katerih se je čolnič prevrgel. Na njuno vpitje na pomoč sta skočila v vodo znani junak poročnik Aleksander Mlakar, ki je prišel ravno ta dan naravnost iz strelskih jarkov, in mariborski dijak Miroslav Kaukler. Z lastno nevarnostjo se jima je posrečilo oba ponesrečenca rešiti iz valov. Starši, ne puščajte otroke brez nadzorstva na vodo!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V pondeljek dne 27. avgusta je umrl po dolgi bolezni Anton Vodošek, kmet v Pleterjah. Oba sina sta na fronti, zapušča ženo-vdovo samo. Bil je zvest naročnik „Slov. Gospodarja.“ N. v m. p.!

Marenberg. Vabimo na sestanek Dekliške Zvezde. Še se vrši dne 9. septembra pri Sv. Janezu ob navadnem času po običajnem sporedu. Želeti je, da se udeležijo štoda tudi drugi.

Na Olski gori nad Polzelo se bo vršil v nedeljo dne 10. septembra velik romarski shod, kateri za naj bi se udeležile vse članice Marijinih družb ter mladenke Savinjskega okrožja v najobilnejšem številu. Mladenke se zbirajo ob 9. uri pri Jugovi kapeli, odkoder se v skupni procesiji podajo na goro. Ob lepem vremenu naj pridejo Marijine družbe z zastavami, katere na Gori razvijemo kot zmagoslavni prapori. Kajti namen našega romanja bo, združiti naše fine moštve v glasen in močen klic proti Vsemogočnemu, da vrne naši dragi domovini skoraj zaželeni mir in nam vrne naše drage. Kot cerkveni govornik nastopi v. g. dr. Korošec.

Marija Nazaret. Z fronte se nam piše: Naročnik „Slov. Gospodarja“ Martin Potočnik, poprej franciskanski kuhar v Marija Nazaretu, sedaj četovodja in načelnik neke častniške kuhinje, je odlikovan z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Vransko—Sv. Uršula. Ne dne 11., ampak dne 12. septembra 1917 poromamo čez Grad na Sv. Uršulo, kjer bo dne 13. septembra zjutraj sv. opravilo v domofilne namene. Za razvedrovanje bo tokrat štiri ure. Krog poldne odhodi ali na vlak ali pa k Sv. Križu na svečanost „povišanja sv. križa“ v petek dne 14. septembra 1917.

Hamborn v Nemčiji. Tukaj je v Gospodu umrla Marija Orehovec. Bila je zelo delavna in požrtvovalna Slovenka. Mnogo je storila za tukajšnja naša slovenska društva in za razširjenje „Slov. Gospodarja“ in „Straže.“ N. p. v m.!